

full dominical

Església de Menorca

Número 1906 - Any XXXVII - 16 desembre 2018

paraules del Bisbe

TEMPS D'ESTAR ALEGRE

† Francesc, Bisbe de Menorca

Benvolguts diocesans:

L'advent és també temps d'alegria, perquè esperem alguna cosa preciosa: l'arribada el Senyor. Al final dels temps, Jesús tornarà per consumir la seva obra; serà la trobada definitiva de la humanitat amb el seu Senyor. El deixeble espera aquest moment ple de goig. Serà el moment de la seva trobada amb el Senyor, a qui ha estimat, per qui ha viscut, en qui ha cregut, a qui anhelant ha estat esperant tota la seva vida. Esperem l'advent definitiu de Déu, en què "Déu serà tot en totes les coses" (I Cor 15, 28). I ens unim al crit dels primers cristians clamant: "Marana tha!", "Vine, Senyor!".

Aquesta expectació del retorn del Senyor va lligada a l'alegria. Escrivint als cristians de Filipis, Sant Pau els deia: "Viviu sempre contents en el Senyor" "el Senyor és a prop" (4, 4-5). És una alegria que brota de la certesa d'haver estat infinitament estimats per Déu i de l'esperança en la consumació de la salvació. Sant Pau subratlla que es tracta d'una alegria "en el Senyor". No estem davant l'alegria fruit de la gresca o l'eufòria; no és un foc d'artifici, sinó que s'arrela en la vivència del misteri de Crist i en la seguretat de la nostra esperança. És una alegria permanent, que

abasta tot el nostre ser i el seu motiu no és altre que "el Senyor".

Hi ha una altra raó per la qual l'Advent és temps d'estar alegre: s'acosta la celebració del Nadal del Senyor. La preparació per a celebrar aquesta festa fa que el nostre cor s'ompli de gratitud, goig i esperança, perquè Déu estima amb bogeria als homes i la millor prova d'això és que es va fer un de nosaltres. En l'oració pròpia d'aquest diumenge demanem al Senyor "arribar a l'alegria" del naixement del Salvador i celebrar aquest esdeveniment "amb solemnitat i alegria desbordant".

La vida del cristià hauria de caracteritzar-se per l'alegria. És significatiu que alguns autors espirituals de l'antiguitat com Joan Cassià (360-435) consideressin que la tristesa era un pecat capital. Tenien raó. Un cristià trist és algú que ha desesperat de Déu o que ha buscat un succedani a aquesta espera en la qual Déu, de vegades, sembla absent i llunyà. El benestar, l'abundància de béns, la recerca del propi "jo", són només succedanis que en el fons engendren tedi i angoixa.

Per contra, l'alegria provoca en el deixeble una dinàmica d'èxode i de sortida de si, de posar-se en camí per sembrar de nou (cf. EG 21). L'alegria es contagia. Quan una persona o una comunitat viuen la "alegria en el Senyor", tenen una gran força d'atracció. Per això us convido a demanar al Senyor que concedeixi a les nostres comunitats viure un goig profund i perdurable, perquè irradiïn l'alegria de l'Evangeli.

l'entrevista a...
FLORENCI SASTRE
PORTELLA

Florenci Sastre Portella és Doctor en Història, Cronista-Arxiver de Ciutadella de Menorca, Rector de la Parròquia de Sant Rafel a Ciutadella. Participarà en el full dominical amb 41 escrits sobre temes històrics relacionats amb Menorca.

Quan rallam de temes històrics de Menorca a quins anys ens remuntem?

Abasten des de l'Edat Mitjana fins avui. Per tant intentaré exposar una visió ben ampla d'un llarg recorregut històric

Són temes de caire tant religiós com polític?

Per tractar de temes polítics ja hi ha altres publicacions. Aquestes petites col·laboracions pretenen presentar aspectes curiosos de la vida religiosa de Menorca.

Com presenta les seves aportacions setmanals?

Si es pot, crec que és bo descriure els fets que es volen presentar en el llenguatge de l'època encara que costi un poc d'entendre, per veure com escriuen en aquell temps.

Quins objectius s'ha plantejat de cara als lectors del full?

No pretenc més que donar a conèixer alguns fets curiosos o interessants de la història religiosa de Menorca, que he anat trobant durant anys, sense voler ser sistemàtic. Si al final en saben alguna cosa més ja em sentiré content.

Va ser també Arxiver Diocesà.

Vaig esser Arxiver Diocesà entre 1992 i 2004 però el Bisbe Piris va trobar que feia massa hores d'arxiver i ara només sóc arxiver de l'Ajuntament de Ciutadella (ho som des de l'any 1987). Més la feina com a rector de la Parròquia de Sant Rafel.

Ens queda idò seguir aquests fets històrics de Menorca de la mà d'en Florenci, que prometen ser interessants...

Toni Olives

la paraula
de Déu

Diumenge Tercer d'Advent

Cicle C

Lectura del llibre del profeta Sofonies 3,14-18a
Crida de goig, ciutat de Sion. Aclama, Israel. Alegra't i celebra-ho de tot cor, ciutat de Jerusalem. El Senyor ha tret fora els qui et condemnaven, ha fet fugir els teus enemics. Tens dins tu el Senyor, rei d'Israel, no veuràs mai més cap desastre. Aquell dia diran a Jerusalem: -"No tenguis por, Sion, no deixis caure les mans, el Senyor, el teu Déu, el tens a dins, com a Salvador poderós; per tu s'ha transportat d'alegria, et renova el seu amor, està de festa i crida de goig com en dies de festa."

Salm responsorial Is 12
R: **Aclama de goig perquè el Sant d'Israel és gran a la teva ciutat.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis 4, 4-7
Germans: Viviu sempre contents en el Senyor; ho repetesc, viviu contents. Que tothom vos conegui com a gent de bon tracte. El Senyor és a prop. No us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presentau a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa allò que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc 3,10-18
En aquell temps, la gent demanava a Joan: -"Així, doncs, què hem de fer?" Ell els responia: -"Qui tingui dos vestits, que en doni al qui no en té, i qui tingui menjar que el compartesqui també amb els altres." Entre els qui anaven a fer-se batiar, hi havia també uns cobradors d'imposts que li deien: -"I nosaltres, mestre, ¿què hem de fer?" Ell els contestà: -"No exigieueu més d'allò que està establert." Igualment uns guardes li demanaven: -"¿Què hem de fer també nosaltres?" Ell els deia: -"No forceu ningú amenant de maltractar-lo o de denunciar-lo; acontentau-vos de la vostra soldada." La gent, que vivia en l'expectació, sospitava si Joan no seria per ventura el Messies. Ell respongué dient a tothom: -"Jo us batii només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tant poderós que no som digne ni de deslligar-li el calçat. Ell vos batiarà amb l'Esperit Sant i amb foc. Ja té la pala a les mans per ventar la seva era; el blat l'entrarà en el seu graner, però la palla, la cremarà en un foc que no s'apaga." Amb aquestes i moltes altres exhortacions, Joan anunciava al poble la bona nova.

Lectura de la profecia de Sofonías 3, 14-18a
Alégrate, hija de Sión, grita de gozo Israel; regocíjate y disfruta con todo tu ser, hija de Jerusalén. El Señor ha revocado tu sentencia, ha expulsado a tu enemigo. El rey de Israel, el Señor, está en medio de ti, no temas mal alguno. Aquel día se dirá a Jerusalén: «¡No temas!, ¡Sión, no desfallezcas!» El Señor, tu Dios, está en medio de ti, valiente y salvador; se alegra y goza contigo, te renueva con su amor; exulta y se alegra contigo como en día de fiesta.

Salmo responsorial Is 12
R: **Gritad jubilosos: porque es grande en medio de ti el Santo de Israel.**

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses 4, 4-7
Hermanos: Alegraos siempre en el Señor; os lo repito, alegraos. Que vuestra medida la conozca todo el mundo. El Señor está cerca. Nada os preocupe; sino que, en toda ocasión, en la oración y en la súplica, con acción de gracias, vuestras peticiones sean presentadas a Dios. Y la paz de Dios, que supere todo juicio, custodiará vuestros corazones y vuestros pensamientos en Cristo Jesús.

Lectura del santo Evangelio según san Lucas 3, 10-18
En aquel tiempo, la gente preguntaba a Juan: «¿Entonces, qué debemos hacer?». Él contestaba: «El que tenga dos túnicas, que comparta con el que no tiene; y el que tenga comida, haga lo mismo». Vinieron también a bautizarse unos publicanos y le preguntaron: «Maestro, ¿qué debemos hacer nosotros?». Él les contestó: «No exijáis más de lo establecido». Unos soldados igualmente le preguntaban: «Y nosotros ¿qué debemos hacer?». Él les contestó: «No hagáis extorsión ni os aprovechéis de nadie con falsas denuncias, sino contentaos con la paga». Como el pueblo estaba expectante, y todos se preguntaban en su interior sobre Juan si no sería el Mesías, Juan les respondió dirigiéndose a todos: «Yo os bautizo con agua; pero viene el que es más fuerte que yo, a quien no merezco desatarle la correa de sus sandalias. Él os bautizará con Espíritu Santo y fuego; en su mano tiene el bieldo para aventar su parva, reunir su trigo en el granero y quemar la paja en una hoguera que no se apaga». Con estas y otras muchas exhortaciones, anunciaba al pueblo el Evangelio.

evangeli i vida

Què hem de fer?

Vicent Llabrés

Levangeli del III diumenge d'Advent és la concreció de la proposta que la passada setmana ens feia Joan Baptista, d'aplanar el camí al Senyor, avui ens concreta quines són les condicions necessàries per aconseguir-ho.

A la pregunta que li formulen els seus seguidors: "**Què hem de fer?**". Joan els respon que han de canviar, que han de tornar a Déu, que tot passa per la seva conversió, per un canvi radical d'estil de vida. Joan proposa un home nou per al temps nou que s'està preparant amb la vinguda del Messies. No els convida a seguir-lo, a anar al desert a viure una vida ascètica, com ell.

La millor manera de preparar el camí a Déu és construir una societat més solidària i fraterna.

La proposta de Joan és ben clara: "*no exigiu més del que està establert, no feu servir la violència ni presenteu falses denúncies per treure diners de ningú, i acontenteu-vos amb la vostra soldada. Qui tingui dos vestits, que en doni un al qui no en té, i qui tingui menjar, que també el comparteixi*" (Lc 3, 13.14.11). Es a dir: no penseu només amb vosaltres mateixos i el vostre benestar.

En escoltar les paraules de Joan ens podem sentir ferits i doldre'ns, necessitem valentia per acollir-les, temps per dei-

xar-nos amarar per elles. Davant d'aquestes paraules el nostre estil de vida queda en evidència i qüestionat. Hem de plantejar-nos què podem fer per **obrir camins a Déu en el món**. No serveix pensar que la nostra societat serà més justa i humana quan canviïn els altres, l'arrel de les injustícies està també en el nostre cor, les estructures de la societat reflecteixen l'esperit que ens mou a cadascú, les nostres pròpies ambicions, l'egoisme i la set de posseir que hi ha en el nostre propi interior. Res tan eficaç que començar la nostra conversió compartint el que som i tenim amb els més necessitats.

la veu dels joves

Els joves i Nadal

Secretariat Diocesà de Joventut

El Nadal va ser un tema de revisió de vida força compartit. Ens el va presentar molt encertadament un company del grup. La festa ve precedida per quatre setmanes anomenades Advent, que significa temps de preparació. A les portes d'uns dels dies de més il·lusió i goig observem que aquests dies preveïa la gent s'obsessiona i es carrega de neguits per aspectes secundaris i allunyats de l'autèntic sentit del Nadal.

Per endinsar-nos en el veritable sentit de Nadal hem de deixar de banda aquests aspectes, per prendre consciència de qüestions més essencials i profundes. Per això ens cal comprometre'ns en espais de reflexió, escoltar, respirar, fer silencis fins arribar a la pregària. En aquests moments privilegiats descobrim que dins nosaltres apareixen actituds que no voldríem, com l'orgull, el menyspreu, el rancor, la manca d'atenció

vers els éssers estimats. Per açò, destinar temps a pensar ens ha d'ajudar a modificar conductes en la perspectiva d'un millor creixement personal.

Nadal és una ocasió per estar amb la família, per descansar dels tres mesos seguits de feina a l'institut o la universitat. Ens agrada molt poder passar el temps rodejats de la família i dels amics. Nadal és retrobar-se entorn d'una taula, parlar i riure hores i hores amb el caliu de la llar, de les

relacions humanes i els vincles de la veritable estimació que ens tenim.

Advent i Nadal esdevenen uns temps de reflexió viva en què apareixen actituds comuns entre nosaltres, sobre com hauríem d'afrontar els moments de la vida, fugint de superficialitats, de nervis, de consumismes i apropant-nos a la família i amics, a la senzillesa, a l'escolta i la comunicació actives, a la reflexió i al compromís d'entrar en el més endins de nosaltres mateixos, descobrir el misteri de Déu qui hi habita i fer experiència de pregar profundament. Aprenem que no tan sols hem de destinar aquest mes de l'any a la reflexió, sinó que ha de ser un compromís continu que en certs moments tindrem la necessitat d'intensificar. Aquesta celebració privilegiada ens va acompanyant cada any i ens marca el pas del temps, les etapes de la vida i la nostra presència responsable enmig de l'entorn social.

miscel·lània menorquina

Els donats de Sant Joan de Missa (2)

Florenci Sastre

El 30 de maig de 1623 la Universitat de Ciutadella deixava 2 barcelles de blat a na Margarita, muller de Pere Arnau, donat de Sant Joan a tornar en blat nou, que donà com a fiança a Magí Gimet, peraire. L'any 1625 a Pere Arnau se li deixen 3 barcelles a renovar, El 1638 encara era donat i pagava el delme.

El 1648 i el mes de setembre de 1652 era donat Agustí Bagur, però en aquest mes fou rellevat perquè tenia membres de la seva família malalts de pesta per tal que no contagiassin a persones sanes (a Sant Joan de Missa s'havia instal·lat un llatzeret). El 31 d'agost de 1653 sabem que era donat en Joan Vidal. L'11 de juny de 1658, segons l'acta de la visita pastoral, era donat Lleonart Ramon. El 23 de novembre de 1661 era donat en Gabriel Janer, de 47

anys, i diu que el 1656 ja ho era. Al llibre d'enterraments del Socors surt l'any 1677 un Pons que havia estat donat "y esta al portal de artutx". A un document del 8 de juliol de 1679 es diu que Joan Pons era "olim" (antigament) donat de Sant Joan. Sens dubte es deu tractar del Pons que va ser enterrat el 1677 al Socors. El 27 de maig de 1686 era donat Joan Roig espòs de Joana Carretero. El 1696 era donat Sebastià Jover. El 15 d'agost de 1718 era "escolanus" Pere Quintana, que tenia l'ofici de teixidor de lli i encara ho era el 28 d'abril de 1725. El 1736 era donat Joan Català i ho continuava essent el 1749. A una rendició de comptes de Catalina Mayans, viuda de Joan Capella, del 20 de març de 1766 es diu: "Item me fas carrech haver venut un vestit de sach a la viuda Alamanya donada

de Sant Joan per 14 almuds de blat...". El 18 de juliol de 1772 era donat Josep Capó, que tenia 53 anys, que encara ho era el 1780, segons es veu a una súplica que presentà als Jurats: "comparegue Josep Capo dona de Sant Juan el qual etc que diferents esquadrans de matalots qui passaren per allí despues de haver donat a menjar a alguns dels dits esquadrans ni hague un qui despues de haverlos donat a menjar ly robaren una sistella de pansas, un guinavet, un mirall, 4 carabassas de vi, li mataren un gall y dos porsells, y tot esto ab unas grans amenassas ab la bayoneta a las mans y entrant ab las armas com son fusells y bayonetas dins la iglesia de Sant Juan regonexent per tot, arrebasaren un petit caxo de las animas y lo esfondraren, cuyo caxo es de llargaria de dos palms en circa".

LECTURES DE LA
MISSA DIÀRIASalmes de la 3^a Setmana:

Dg. 16, Tercer d'Advent: So 3, 14-18a / Sal 12 / Fl 4, 4-7 / Lc 3, 10-18.

DI. 17, Fèria: Gn 49, 2. 8-10 / Sal 71 / Mt 1, 1-17.

Dt. 18, Fèria: Jr 23, 5-8 / Sal 71 / Mt 1, 18-24.

Dc. 19, Fèria: Jt 13, 2-7. 24-25a / Sal 70 / Lc 1, 5-25.

Dj. 20, Fèria: Is 7, 10-14 / Sal 23 / Lc 1, 26-38.

Dv. 21, Fèria: Ct 2, 8-14 o bé: So 3, 14-18a / Lc 1, 39-45.

Ds. 22, Fèria: Is 1, 24-26 / Sal 152 / Lc 1, 46-56.

Dg. 23, Quart d'Advent: Mi 5, 1-4a / Sal 79 / He 10, 5-10 / Lc 1, 39-45.

Celebracions penitencials ADVENT 2018

Arxiprestat de Ciutadella:

Celebració conjunta, Dimecres 19, a Sant Francesc, a les 20.15 h.

Arxiprestat de Maó:

A Maó celebració conjunta dia 18 dimarts, a les 20 h, a la parròquia del Carme.

A Sant Lluís celebració dia 16 diumenge a les 17 h.

Arxiprestat del Centre:

Dimarts 18, a Sant Bartomeu de Ferreries, a les 20 h.

Dijous 20, a Sant Cristòfol d'Es Migjorn Gran, a les 20 h.

Divendres 21, a Sant Martí d'Es Mercadal, a les 19.30 h.

Dissabte 22, a Santa Eulàlia d'Alaior, a les 19 h.

agenda

Betlem vivent

Diuenge 16 de desembre, de les 18 a les 20 h, al col·legi de Sant Josep de Maó.

Recés Preveres

Els preveres de Menorca tindran una jornada de recés. Dimecres 19 de desembre, al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Recés al Toro

Obert a tothom. Organitzat per les Filles de la Sagrada Família. Dissabte 22 de desembre, de les 11 a les 13 h al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Llum de la Pau de Betlem

Els Escoltes repartiran la Llum de la Pau, que l'AE Tramuntana haurà recollit prèviament de Guadalajara. Dissabte 22 de desembre a les 17 h, a l'Església de Santa Maria de Maó.

Representació dels Pastorets

A la Sala d'Actes de Sant Miquel de Ciutadella, els dies:

- Divendres 21 de desembre a les 20.30 h.
- Dissabte 22 de desembre a les 20 h.
- Diuenge 23 de desembre a les 18 h.
- Dimecres 26 de desembre a les 18 h.
- Divendres 28 de desembre a les 20.30 h.
- Dissabte 29 de desembre a les 20 h.
- Diuenge 30 de desembre a les 18 h.

Venda d'entrades anticipades a la taquilla de la sala d'actes (Carrer Andrones, 23) el dia 17 pels benefactors del centre i els dies 18, 19 i 20 per al públic en general de 19.30 a 21 h.

notícies nostres

Aquestes i altres notícies les podeu trobar a la pàgina web del Bisbat de Menorca

Mestral obre una botiga de dues plantes al polígon de Maó

La iniciativa d'economia solidària de Caritas, Mestral, ja té nova nau a la 4a fase del polígon industrial de Maó per a la venda d'objectes de segona mà. Es tracta d'un espai de dues plantes i 417 metres quadrats que va quedar inaugurat dia 7 amb la benedicció del local per part del Sr. Bisbe Mons. Francesc Conesa.

Aquesta obertura significa un pas endavant per a l'entitat, que es sobreposa així al segon incendi de la seva planta de tractaments de residus, el juny de 2017, després que es calàs foc el 2011. L'últim incendi va provocar el trasllat de tota l'activitat de Mestral a les instal·lacions properes a l'aeroport i problemes d'espai per a treballar adequadament, com va explicar el director de Caritas Menorca, Gabriel Pons, i gràcies a aquesta nova nau l'ens podrà seguir amb la seva missió sense haver de renunciar als projectes de reciclatge i de creació de llocs de feina.

Els tallers de roba i reciclatge continuen funcionant a la nau antiga, on també es duu a ter-

me el tractament de residus, aparells elèctrics i electrònics. L'única activitat que es trasllada a la nova nau (Carrer Itàlia, 4) és la distribució i venda dels productes, com joguets, discos, roba o mobles.

L'acte inaugural, que es va encetar amb les paraules del Bisbe i del director de Caritas Diocesana de Menorca, Gabriel Pons, va comptar amb l'assistència del president de Caritas Espanyola, Manuel Bretón, que visitava per primera vegada Caritas Diocesana de Menorca, la presidenta del Consell Susana Mora, així com l'alcalde de Maó, Conxa Juanola.

Sis adults inicien el catecumenat per al baptisme en la missa de la Immaculada Concepció

Larxiprestat de Ciutadella va celebrar la solemnitat de la Immaculada Concepció amb l'admissió de sis catecúmens adults que es preparen per ser batiats en la fe cristiana.

El Sr. Bisbe Francesc Conesa, que va oficiar la tradicional missa solemne a la Catedral dia 8 matí, va dedicar unes belles paraules a la Verge durant l'homilia. Va destacar que, en contemplar la gràcia i la bellesa de Maria, s'endevina tot el poder de l'amor de Déu que brilla en ella i ens sentim encoratjats per emprendre també nosaltres el camí de la santedat. La nostra

Església, va afirmar "necessita homes i dones de Déu que no li tinguin por, que assumeixin el risc de posar tota la vida a les mans, com va fer Maria. Maria immaculada ens mostra el camí per ser sants i ens desafia a fer un canvi radical de perspectiva en la vida de l'Església, per arribar a ser homes de Déu, plens de la seva Paraula, en la vida de cada dia.

La celebració va comptar amb un gran nombre d'assistents, els quals van poder gaudir de l'actuació de la Capella Davidica. El cor de la Catedral va omplir el temple amb els seus cants, cosa que va agrair el Bisbe, tant en la missa com després per les xarxes socials, on va publicar unes paraules d'agraïment a tots els presents.

Tríduum de la Verge Miraculosa

La "Asociación de la Medalla Milagrosa" (AMM) va celebrar la festivitat de la Verge Miraculosa amb un solemne Tríduum a l'Església de

Sant Josep de Maó els dies 26, 27 i 28 de novembre. La celebració va comptar amb una extraordinària assistència de devots.

J. Bosco Faner presenta el seu 18è llibre

Mn. J. Bosco Faner va donar a conèixer "Cartes noves, joves, velles" al Seminari Diocesà, a Ciutadella, divendres dia 7. En l'acte hi van

intervenir en Diego Sabiote i en Miquel Àngel Limón, a més de la fillola de l'autor, na Clara Fullana, a la qual dedica les reflexions que apareixen al llibre.

